

Klachtadviescommissie Inspectie van het Onderwijs

Jaarverslag 2019

Met dit jaarverslag geeft de onafhankelijke Klachtadviescommissie Inspectie van het Onderwijs (hierna: de commissie) informatie over de advisering van de commissie aan de Inspecteur-generaal van het Onderwijs (hierna: de Inspecteur-generaal) en de klachtafhandeling in dat verband. Aan het eind van dit jaarverslag treft u de samenstelling van de commissie in 2019.

Algemeen

Bij klachten over het functioneren van de inspectie proberen de inspectie en klager in eerste instantie er samen uit te komen. Als de klachten niet naar tevredenheid van de klager(s) worden afgehandeld, worden de klachten voorgelegd aan de Inspecteur-generaal, die vervolgens advies kan inwinnen bij de commissie.

De commissie is onafhankelijk en brengt advies uit aan de Inspecteur-generaal. Het is voorbehouden aan de Inspecteur-generaal om een besluit te nemen naar aanleiding van een klacht en het door de commissie daarover uitgebrachte advies.

Klachten in 2019

In 2019 heeft de Inspecteur-generaal zes schriftelijke klachten ter advisering voorgelegd aan de commissie. Hieronder volgt een inhoudelijk overzicht van de klachten die voor advies zijn voorgelegd aan de commissie.

De eerste klager verweet de inspectie een onjuiste en vooringenomen houding bij het uitgevoerde onderzoek. Volgens klager voerde de inspectie het onderzoek bij betrokken onderwijsinstelling uit op basis van negatieve veronderstellingen, zonder hoor en wederhoor toe te passen en op autoritaire wijze. De inspectie was er volgens klager op uit om klager in een kwaad daglicht te plaatsen.

De commissie heeft de Inspecteur-generaal geadviseerd om deze klachten ongegrond te verklaren. Daarnaast herhaalde klager een tweetal klachten uit een eerdere klachtprocedure in 2016. Over deze twee onderdelen heeft de commissie daarom geen advies uitgebracht.

De Inspecteur-generaal heeft het advies overgenomen en de klachten ongegrond verklaard. Daarnaast heeft de Inspecteur-generaal aan klager bericht dat de klachtonderdelen die betrekking hadden op de procedure uit 2016 buiten behandeling zijn gebleven omdat daarover immers al in 2016 een besluit was genomen.

De volgende klacht was samengesteld. Klager verweet de inspectie dat niet alle beschikbare informatie bij het onderzoek naar de (onderwijs)kwaliteit van de betreffende onderwijsorganisatie was betrokken. Op dit onderdeel adviseerde de commissie om de klacht ongegrond te verklaren. Het tweede onderdeel betrof uitingen van de inspectie over de werkrelaties in de onderwijsorganisatie. Op dit punt heeft de commissie het advies uitgebracht om klager niet ontvankelijk te verklaren omdat de commissie zich immers niet uitspreekt over de inhoud van een inspectierapport.

In het derde onderdeel verweet de klager de inspectie het ontbreken van hoor en wederhoor dat vooral klemt omdat het persoonlijk belang van klager in het geding is bij het oordeel van de inspectie. De commissie adviseerde om dit laatste klachtonderdeel gegrond te verklaren.

De inspecteur-generaal heeft het advies van de commissie integraal overgenomen. Bij het laatste onderdeel (gegrond m.b.t. hoor en wederhoor) maakte de Inspecteur-generaal de aantekening dat het onderzoek zorgvuldig is uitgevoerd en dat de inhoud onbetwist blijft maar dat de inspectie

gelet op de persoonlijke betrokkenheid en het persoonlijk belang van klager nog zorgvuldiger had kunnen acteren.

De commissie voegde aan dit advies twee aanbevelingen toe:

- a. Wees accuraat en consequent in het gebruik van termen als algemeen directeur, bestuurder, intern en extern toezicht. De Inspecteur-generaal benut deze aanbeveling voor aanscherping van interne documenten zodat bij gelijke gevallen dezelfde terminologie wordt gebruikt..
- b. Ontwikkel beleid voor onderzoeken waarbij bevindingen en conclusies raken aan één persoon in het bijzonder. In een uitvoerige reactie bespreekt de Inspecteur-generaal dat inderdaad bij bestuurlijk toezicht in uitzonderlijke gevallen de situatie kan ontstaan dat personen in het bijzonder geraakt kunnen worden door de bevindingen en conclusies van het onderzoek. Binnen de inspectie zal - naar aanleiding van deze klachtbehandeling - nader onderzocht worden op welke wijze deze individuele belangen nog zorgvuldiger meegewogen kunnen worden in onderzoek en rapportage, terwijl tegelijk soms oordelen geveld moeten worden die ook gevolgen hebben voor individuele personen.

In een derde klacht toont klager zich ontevreden over de wijze waarop de inspectie gegeven signalen over misstanden in de betrokken onderwijsorganisatie had afgehandeld. Zowel procedureel als inhoudelijk handelde de inspectie in deze zaak onbehoorlijk en onzorgvuldig, zo is het verwijt van klager samen te vatten.

De commissie komt na de behandeling tot het advies om de klacht in alle onderdelen ongegrond te verklaren en dat advies neemt de Inspecteur-generaal in haar besluit over.

De commissie verbindt aan het advies twee aanbevelingen m.b.t. het behandelen van signalen: leg schriftelijk vast als een signaalgever akkoord is met het noemen van zijn of haar naam en verwijs signaalgevers en klokkenluiders standaard naar de informatie op de website van de inspectie.

Beide adviezen ondervonden de instemming van de Inspecteur-generaal en zijn doorgegeven aan de interne werkgroep die zich buigt over 'signalen'.

In een volgende zaak is klager van mening dat de meningen van ouders en medezeggenschapsraad bij een inspectieonderzoek naar een schoolorganisatie onvoldoende meegewogen zijn. Tevens vraagt klager zich naar aanleiding van een tweetal voorbeelden af of de inspectie wel voldoende zorgvuldig omgaat met vertrouwelijke gegeven informatie en verstrekte signalen.

De commissie adviseert de klacht in alle onderdelen ongegrond te verklaren. Daarnaast spreekt de commissie haar waardering uit voor het besluit van de inspectie om het vierjaarlijks onderzoek bij de betrokken schoolorganisatie versneld uit te voeren.

De Inspecteur-generaal neemt het advies van de commissie over en neemt met instemming kennis van de aanvullende uitspraak van de commissie over het vierjaarlijks onderzoek.

De volgende klager is ouder van een zoon. Klager verwijt de inspectie dat onvoldoende rekening gehouden is met de thuissituatie van klager en zijn zoon bij de besluiten rond het overdoen van onderdelen van het eindexamen. Tevens verwijt de klager aan de inspectie onzorgvuldigheid in de communicatie met klager.

De commissie komt na haar behandeling tot het advies om de klacht in alle onderdelen ongegrond te verklaren. De Inspecteur-generaal neemt dat advies over.

De laatste klacht in 2019 was ook van de ouder van een leerling. De klacht betreft de rol van de inspectie bij de schorsing en herplaatsing van de leerling. De klager verwijt de inspectie te laat en te traag handelen na vragen en signalen van klager, te kort schieten in de controlerende taak bij de school in kwestie, het nalaten van beleidsinstructies aan de school in deze zaak en klager meent dat het belang van de leerling niet voorop staat bij het handelen van de inspectie.

De commissie komt tot een samengesteld advies: gegrond met betrekking tot het achterwege blijven van accurate en tijdige communicatie van de inspectie naar ouder en school in deze zaak. Ongegrond inzake het toezicht op de procedures die de school hanteert en inzake nauwkeurig onderzoek in en naar de stand van zaken op de school in kwestie. Tevens is de commissie niet gebleken dat het belang van de leerling bij de inspectie niet voorop heeft gestaan, dus het advies luidt om ook dat onderdeel van de klacht ongegrond te verklaren.

In een uitvoerige besluit en antwoord aan de klager noemt de Inspecteur-generaal dat het advies van de commissie integraal wordt overgenomen en beschrijft zij op welke wijze de signalen van

klager mede aanleiding zijn geweest voor versneld nader onderzoek op de school in kwestie, met name naar de begeleiding van leerlingen.

Overleg met IGO

In maart 2019 heeft het reguliere overleg tussen de Klachtadviescommissie en de Inspecteur-Generaal van het onderwijs plaatsgevonden. De ervaringen rond de door de commissie behandelde klachten, de uitgebrachte adviezen, de verstrekte aanbevelingen en de klachtafhandeling in algemene zin waren onderwerpen van gesprek. Daarnaast is gesproken over de uitbreiding van de bezetting van het secretariaat van de commissie.

Samenstelling commissie

Drie leden bereikten in 2019 het einde van hun benoemingstermijn. Van hen werd onder dankzegging afscheid genomen door de Inspecteur-generaal en de Klachtadviescommissie. Drie nieuwe leden werden door de Minister benoemd voor een termijn van vier jaar.

De commissie had in 2019 de volgende samenstelling:

- De heer mr. G. Dam, voorzitter (benoemd tot 1 september 2020);
- Mevrouw drs. F. Deug CMC, lid (benoemd tot 1 mei 2021);
- De heer drs. H.R. Zijlstra, lid (benoemd tot 1 september 2020);

In de loop van 2019 namen de volgende leden afscheid:

- Mevrouw drs. G. W.M. Houben – van IJzendoorn, lid (benoemd tot 1 september 2019);
- De heer E.W. de Jong, lid (benoemd tot 1 februari 2019);
- Mevrouw mr. I.M. Pieters, lid (benoemd tot 1 augustus 2019);

In de loop van 2019 werden de volgende leden benoemd:

- Mevrouw R.M.H. Beckers – Streefland, lid (benoemd tot 1 augustus 2023);
- Mevrouw drs. P.L.M. Ehren, lid (benoemd tot 1 augustus 2023);
- De heer F.J.M. Stouten, lid (benoemd tot 1 augustus 2023);